

Sygn. akt I C.381/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2016r.

Sąd Rejonowy w Łęczycy Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Grzegorz Manista

Protokolant sekr. sąd. Aneta Kuleczka

po rozpoznaniu w dniu 16 marca 2016r., w Ł.

na rozprawie

sprawy z powództwa M. O. (1)

przeciwko M. B.

o zapłatę

1. oddała powództwo;

2. zasądza od M. O. (1) na rzecz M. B. kwotę 197 / sto dziewięćdziesiąt siedem / zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 381/15

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym do Sądu Rejonowego w Łęczycy powód M. O. (1) wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczy i zasądzenie od pozwanego M. B. na rzecz M. O. (1) kwoty 1.000zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 września 2014r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu według norm przepisanych / k. 11-13 – pozew o zapłatę /.

Zarządzeniem z dnia 13 lutego 2015r. Przewodniczący zwrócił pozew M. O. (1) o zapłatę / k. 16 – Zarządzenie Przewodniczącego z dnia 13 lutego 2015r., sygn. akt I Nc 117/15 /.

W piśmie z dnia 23 lutego 2015r. powód M. O. (1) wniósł o wpisanie pozwu przeciwko M. B. pod nowy numer / k. 18 – wniosek o wpisanie sprawy pod nowy numer /.

Nakazem zapłaty, wydanym w postępowaniu upominawczym, Sąd Rejonowy w Łęczycy, nakazał pozwanemu M. B., aby zapłacił powodowi M. O. (1) kwotę 1.000zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 1 września 2014r. do dnia zapłaty oraz kwotę 8zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu, albo wniósł w tymże terminie sprzeciw / k. 25 – nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Łęczycy z dnia 17 marca 2015r., sygn. akt I Nc 559/15 /.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany M. B. zaskarżył nakaz zapłaty w całości i wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych / k. 29 – 33 – sprzeciw od nakazu zapłaty /.

W toku postępowania, M. O. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 1.000zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 września 2014r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany M. B. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych / e-protokół z dnia 16 marca 2016r. - 00:58:36 /.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany M. B. prowadził działalność gospodarczą Blacharstwo – Lakiernictwo – M. B. w miejscowości D.. Na początku 2014r. M. B. zachorował w związku z czym poddawał się wielu badaniom, a w sierpniu 2014r. przeszedł zabieg operacyjny na Oddziale Klinicznym Chirurgii Czaszkowo – Szczękowej i Onkologicznej w Szpitalu (...) im. N. B. w Ł.. Z uwagi na dolegliwości zdrowotne nie mógł wywiązywać się ze wszystkich zobowiązań wobec klientów i w konsekwencji podjął decyzję o powierzeniu części prac innym osobom / d. k. 37-38 – kserokopia karty informacyjnej z leczenia szpitalnego, e-protokół z dnia 16 marca 2016r. – 00:45:40 w zw. z k. 61 – 62 - zeznania pozwanego M. B. /.

W dniu 4 lipca 2014r. M. B. zawarł umowę o dzieło z M. O. (1), w której powierzył powodowi wykonanie naprawy lakierniczej pojazdu marki V. (...) oraz S. (...). Termin rozpoczęcia dzieła strony ustaliły na dzień 4 lipca 2014r., a zakończenia i wydania na dzień 31 lipca 2014r. Strony umówiły się na wynagrodzenie za wykonanie dzieła w wysokości 1.700zł / d. k. 14 – 15 umowa o dzieło /.

Umowy o dzieło M. B. zawierał również z R. O., który wykonywał prace u pozwanego przez okres dwóch, trzech miesięcy. Co miesiąc pozwany podpisywał nowe umowy o dzieło z R. O.. Jedna z nich obejmowała wykonywanie prac tych samych samochodów, które miał wykonywać M. O. (1) / e-protokół z dnia 16 marca 2016r. – 00:04:28 – zeznania świadka R. O. /.

M. O. (1), w trakcie wykonywania prac u M. B., naprawiał również elementy innych pojazdów, w tym: przygotował do lakierowania po wstępnym usunięciu wszystkich defektów i oznak korozji felgi od pojazdu L. (...), usunął oznaki korozji oraz przygotował do lakierowania felgi od pojazdu S. (...), szpachlował oraz pomalował podkładem pod lakier pojazd marki S. (...), naprawił również dwa elementy karoserii, tj. tylne lewe drzwi oraz tylny błotnik pojazdu S. (...), w samochodzie dostawczym F. (...) naprawiał przedszybie. Naprawa tych samochodów nie obejmowała wynagrodzenia z zawartej umowy o dzieło.

W samochodzie marki S., który to był przedmiotem umowy o dzieło, M. O. (1) miał za zadanie przygotować go do malowania – szpachlowanie, zrobienie podkładu i docieranie podkładu. Przy samochodzie marki V. powód miał wymienić błotniki, drzwi oraz pomalować. Prace przy tych samochodach nie zostały wykonane / d. e-protokół z dnia 16 marca 2016r. – 00:04:28 – zeznania świadka R. O.; 00:35:47 w zw. z k. 60-61 – zeznania powoda M. O. (1) /.

M. O. (1) wykonywał prace w warsztacie M. B.. Każdego dnia podpisywał listę obecności, gdzie wpisywana była ilość przepracowanych godzin. Pozwany tytułem zwrotu kosztów dojazdu do pracy dawał powodowi 100zł na tydzień. W czasie trwania umowy M. B. zlecał powodowi, co ma robić i M. O. (1) prace te wykonywał bez sprzeciwu / d. e-protokół z dnia 16 marca 2016r. – 00:35:47 w zw. z k. 60-61 – zeznania powoda M. O. (1); 00:45:40 w zw. z k. 61 – 62 - zeznania pozwanego M. B. /.

Z umówionego wynagrodzenia powód otrzymał kwotę 700zł / okoliczność bezsporna /.

M. B. w związku z zawartą umową o dzieło, wezwał M. O. (1) do uiszczenia kary umownej w wysokości 850zł w związku z niewykonaniem dzieła, polegającego na naprawie lakierniczej pojazdu marki V. oraz pojazdu marki S. (...) / d. k. 40 – wezwanie do zapłaty z dnia 29 sierpnia 2014r., k. 39 – potwierdzenie nadania przesyłki pocztowej /.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanego powyżej w pełni wiarygodnego materiału dowodowego w postaci zeznań świadków R. O., A. W., M. Z. oraz przesłuchanych w charakterze stron postępowania powoda

M. O. (1) i pozwanego M. B. / e-protokół z dnia 16 marca 2016r. / oraz dowodów z dokumentów. Wszystkim tym dowodom Sąd dał wiarę, albowiem dotyczyły one okoliczności bezspornych między stronami postępowania, nadto w toku postępowania nie ujawniła się żadna okoliczność, która podważyłaby wiarygodność tych dowodów.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlega oddaleniu.

Powód M. O. (2) podnosząc, iż łączyła go z pozwanym umowa o dzieło zawarta w dniu 4 lipca 2014r., wskazał, iż podstawą prawną jego roszczenia jest art. 628§1 i art. 639 k.c.

Zgodnie z art. 628 § 1 k.c. wysokość wynagrodzenia za wykonanie dzieła można określić przez wskazanie podstaw do jego ustalenia. Jeżeli strony nie określiły wysokości wynagrodzenia ani nie wskazały podstaw do jego ustalenia, poczytuje się w razie wątpliwości, że strony miały na myśli zwykle wynagrodzenie za dzieło tego rodzaju. Jeżeli także w ten sposób nie da się ustalić wysokości wynagrodzenia, należy się wynagrodzenie odpowiadające uzasadnionemu nakładowi pracy oraz innym nakładom przyjmującego zamówienie. Z kolei przepis art. 639 k.c. stanowi, że zamawiający nie może odmówić zapłaty wynagrodzenia mimo niewykonania dzieła, jeżeli przyjmujący zamówienie był gotów je wykonać, lecz doznał przeszkody z przyczyn dotyczących zamawiającego. Jednakże w wypadku takim zamawiający może odliczyć to, co przyjmujący zamówienie oszczędził z powodu niewykonania dzieła.

W ocenie Sądu, wynikające z tych przepisów normy prawne nie stanowią podstawę dochodzonego roszczenia, ponieważ stron postępowania nie łączyła umowa o dzieło lecz umowa o pracę.

Kodeks cywilny reguluje umowę o dzieło w przepisach art. 627–646. Według tej regulacji przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający zobowiązuje się ze swej strony do zapłaty wynagrodzenia. Stronami tej umowy są zatem: ten, czym wysiłkiem, staraniem i pracą dzieło ma zostać wykonane / przyjmujący zamówienie / oraz ten, dla kogo dzieło ma być wykonane / zamawiający /. Między stronami nie istnieje przy tym żaden stosunek zależności lub podporządkowania.

Umowa o dzieło różni się od umowy o pracę brakiem stosunku zależności między stronami i koniecznością osiągnięcia oznaczonego rezultatu ludzkiej pracy w szerokim tego słowa znaczeniu, gdy w umowie o pracę decydujący nie jest rezultat, lecz wykonywanie pracy jako takiej. Umowa o dzieło zakłada swobodę i samodzielność w wykonywaniu dzieła, a jednocześnie nietrwałość stosunku prawnego, gdyż wykonanie dzieła ma charakter jednorazowy i jest zamknięte terminem wykonania. Przyjmuje się przy tym, że rezultat, o który umawiają się strony, musi być z góry określony, mieć samoistny byt oraz być obiektywnie osiągalny i pewny. Wykonanie dzieła najczęściej przybiera postać wytworzenia rzeczy, czy też dokonania zmian w rzeczy już istniejącej / wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013r., II UK 402/12, LEX nr 1350308 /. Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z 12 lutego 2013r., III AUA 1068/12, LEX nr 1321996, zasadnie przyjął, że dla stosunku cywilnoprawnego w postaci umowy o dzieło charakterystyczna jest równorzędność stron stosunku / brak nadrzędności którejkolwiek ze stron /, natomiast dla stron stosunku pracy charakterystyczna jest zasada podporządkowania organizacyjnego pracownika. Powyższe podporządkowanie rozumiane jest jako obowiązek osobistego wykonywania pracy przez pracownika w miejscu oraz czasie wyznaczonym przez pracodawcę, pod ścisłym kierownictwem pracodawcy.

Badanie, czy określona umowa rodzi zobowiązanie do wykonania dzieła w ujęciu art. 627 k.c. czy też jest to stosunek pracy, odbywa się na dwóch płaszczyznach. Pierwsza z nich obejmuje badanie treści umowy. Jeśli wynika z niej swoboda wykonawcy przy realizacji umowy, obejmująca brak podległości, co do miejsca, czasu i sposobu wykonania pracy, to przemawia to za cywilnoprawnym charakterem kontraktu. Należy jednak mieć na względzie, że w celu stworzenia pozoru zatrudnienia cywilnoprawnego umowa często deklaruje swobodę wykonawcy dzieła przy jego realizacji. W praktyce natomiast wymaga się od niego obecności w określonym miejscu, realizowania "dzieła" w określonym czasie, a także w sposób doprecyzowany przez "zamawiającego".

Przenosząc powyższe rozważania teoretyczne na ustalenia faktyczne w rozpoznawanej sprawie, Sąd meriti doszedł do przekonania, że w przedmiotowej sprawie strony postępowania łączył stosunek pracy.

O tym, czy pracownik pozostaje w stosunku pracy, czy też w innym stosunku / np. umowa o dzieło, umowa zlecenia / z zatrudniającym go podmiotem, decyduje charakter łączącego strony stosunku i treść umowy, a nie jej nazwa.

Przepis art. 22§1 kodeksu pracy stanowi, iż przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Z kolei §1¹ tego artykułu wskazuje, że zatrudnienie w warunkach określonych w §1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy. Z cytowanego przepisu wynikają zatem następujące cechy stosunku pracy, odróżniające go od innych stosunków prawnych, mianowicie: osobiste świadczenie pracy przez pracownika, świadczenie pracy na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, przy czym koniecznym elementem tego stosunku jest podporządkowanie pracownika, świadczenie pracy w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę.

W realiach rozpoznawanej sprawy, należy stwierdzić, że M. O. (1) świadczył pracę osobiście, pod kierownictwem M. B.. Powód przyznał, że pozwany był jego szefem i nie mógł mu się sprzeciwić, stwierdzając: pan M. mówił co mam zrobić i ja to wykonywałem, to był wtedy mój szef, nie mogłem się sprzeciwić / e-protokół z dnia 16 marca 2016r. – 00:43:10 – zeznania powoda M. O. (1) / . M. O. (1) dojeżdżał do konkretnego miejsca wykonywania pracy i świadczył ją w czasie wyznaczonym przez M. B.. Na szczególną uwagę zasługuje lista obecności, którą M. O. (1) podpisywał codziennie, z której to można wyczytać w sposób jednoznaczny ile godzin pracował każdego dnia.

Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe ponad wszelką wątpliwość potwierdziło, że powód zatrudniony u pozwanego, był związany czasem pracy, co oznacza, iż rozpoczynał pracę o wyznaczonej godzinie i ją kończył o umówionej porze. Nadto, jak wynika inni pracownicy robili tak samo – świadek R. O.. Fakt podporządkowania wynika nie tylko z zeznań powoda, ale i pozwanego, jak i świadków. W konsekwencji był określony czas pracy, wynika to z listy obecności, na której jednoznacznie wskazuje się na wymiar 8 godzin.

Konsekwencją uznania, iż strony postępowania łączył stosunek pracy jest przyjęcie, iż w toku postępowania powód nie udowodnił wysokości dochodzonego roszczenia. Na powodzie ciążył obowiązek wykazania i udowodnienia wysokości dochodzonej kwoty, obowiązku tego powód nie udźwignął. Z powyższych względów, na podstawie art. 6 k.c. , art. 232 k.p.c., Sąd oddalił powództwo, uznając, iż nie zostało ono udowodnione.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98§1 i §3 k.p.c., obciążając powoda, jako stronę przegrywającą sprawę, kosztami postępowania poniesionymi przez pozwanego. Na zasądzoną w punkcie drugim postanowienia kwotę 197zł złożyły się: opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 180zł, ustalone na podstawie §2 ust. 1 w zw. z §6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu / tj. Dz. U. z 2013r., poz. 490 ze zm. /.